

7. gaia

- ✓ Administrazio elektronikoa.
- ✓ Herritarrek zerbitzu publikoetarako sarbide elektronikoa izateko modua.
- ✓ Sektore publikoaren funtzionamendu elektronikoa: egoitza elektronikoa eta interneteko ataria, identifikazio-sistemak eta sinadura elektronikoa. artxibo elektronikoa. Administrazio-espeditentea.

7. gaiaren aurkibidea

1. **Aurrekariak**
2. **Administrazio elektronikoaren oinarrizko arauak eta legeak**
 - a. 39/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearena (2015 urriaren 2an argitaratua, 236. zenbakiko BOEn)
 - b. 40/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Sektore Publikoaren Araubide Juridikoarena
 - c. Elkarreragingarritasunari buruzko Arau Teknikoak
 - d. Identifikazioa, sinadura elektronikoa eta ordezkartza
 - e. Segurtasuna - Datuen babesa
 - f. Segurtasuna - Segurtasun-jarraibide teknikoak
3. **Administrazio elektronikoko terminoen oinarrizko glosarioa**
4. **Herritarrek zerbitzu publikoetarako sarbide elektronikoa izateko modua**
5. **Sektore publikoaren funtzionamendu elektronikoa**
 - a. Egoitza elektronikoa eta interneteko ataria
 - b. Identifikazio-sistemak
 - c. Sinadura elektronikoa
 - d. Artxibo elektronikoa
6. **Administrazio-espeditentea**

1. AURREKARIAK

Administrazio elektronikoa administrazio publikoetan informazioaren eta komunikazioaren teknologiak (IKT) erabiltzea da, eta, antolamendu-aldaketekin eta gaitasun berriekin batera, zerbitzu publikoak eta prozesu demokratikoak hobetzea du helburu, politika publikoen aldeko laguntza indartuz.

Administrazio elektronikoaz hitz egiten den guztietan, helburu desberdinak dituzten bi eremutan pentsatu behar da. Batetik, eraldaketa digitalaren bidez prozesuak modernizatzeko erronkan; haren bidez, administrazio efizienteagoa lortu nahi da, herritarren eta enpresen beharretan zentratua, irekiagoa, parte-hartzaileagoa eta gardenagoa.

Bestetik, herritarrei eta enpresei aukera eman nahi zaie Interneten bidez harremanetan jartzeko administrazioarekin, asteko 7 egunetan 24 orduz zerbitzuak eskainiz.

Ikuspegi horretatik abiatu, honela identifika ditzakegu administrazio elektronikoaren ezaugarriak:

Administrazioarentzat	Herritarrentzat
<ul style="list-style-type: none"> — Kostuak eta izapidetze-epeak murriztea, eta akats gutxiago egitea, efizientzia eta produktibitatea hobetuz. — Funtzionarioentzako gogobetetasun handiagoa, eta eduki estimulatzaileagoak: lanaren pisu burokratikoak herritarrentzako eta enpresetarako aholkularitza- eta laguntza-jarduere-tara bideratu daiteke. — Paper gutxiago erabiltzea. — Beste administrazio batzuekin ezarritako harremanak ez ezik administrazioaren irudia ere hobetzea (gardentasuna), bai herritarrekin (EB-ren arabera, Europako herritarren % 62k onuragarritzat jotzen dituzte zerbitzu elektronikoak), bai sailen eta administrazioen artean. 	<ul style="list-style-type: none"> — Azkartasuna eta erosotasuna erabiltzaileentzat (edozein ordutan): <ul style="list-style-type: none"> • Ilarak, joan-etorriak eta ordutegiak saihestea. • Informazioa erosoago, errazago eta azkarrago eskuratzea. • Sarbide unibertsala. Kokapen geografikoak eta administrazio-bulegoen hurbiltasunak arazo izateari utzi diote, eta hori bereziki garrantzitsua da Espainiaren tankerako herrialde batean. — Herritarren parte-hartzea sustatzea (postontziak, galdetegiak eta abar), bai eta harreman interaktiboa eta positiboagoa ere. — Informazioaren gizartea bultzatzea: herritarren parte-hartzea eta ikaskuntza sustatzen dira (hobari ekonomikoen bidezko pizgarri gehigarriak). — Prozedurak sinplifikatzea eta administrazioen integrazio gardena (leihatila bakarreko soluzioak).

Argi dago edozein eremutan administrazio elektronikoa ezartzea ez dela prozesu teknologiko hutsa, hainbat diziplinatako ikuspegia eskatzen baitu. Gainera, zenbait alderdiri eragiten die:

- **Prozesuei**, sinplifikatu egin behar baitira gizarte digitalaren aukerak aprobetxatzeko.
- **Inplikaturako eragileei (funtzionarioak, herritarrak eta enpresak)**, ikuspegi berri bat eskuratu eta gaitasun digitalak lortu behar baitituzte.
- **Teknologiari**, aukerak eskaintzeaz gainera, arriskuak ere eragiten baititu.

- **Datuen kudeaketari**, datua ezinbesteko elementu bihurtu baita edozer zerbitzutan.
- **Zibersegurtasunari**, ezinbestekoa baita erabilitako informazioa eta emandako zerbitzuak babesteko.

Iraungita dagoen Administrazio Prozedura Erkidearen 30/1992 Legearen 35. artikuluan (Herritarren eskubideak), legegileek jaso zuten herritarrek eskubidea zutela administrazioak bere esku zituen dokumentuak ez aurkezteko, baita informazio publikorako, artxiboetarako eta erregistroetarako sarbidea izateko ere.

2000. urtetik aurrera, zenbait araudi onetsi dira, eta administrazio elektronikoaren garrantziaren oinarri izan dira urte horretatik aurrerako aldian. Honako hauek nabarmendu behar dira:

Datu pertsonalak babesteari dagokionez:

- a. Datuen Tratamendu Automatizatua Arautzeko Lege Organikoa, 1992ko urriaren 29an argitaratua, zeina Izaera Pertsonaleko Datuak Babesteari buruzko Lege Organikoak (abenduaren 13ko 15/1999) ordeztu baitzuen; bi lege-testu horiek iraungita geratu ziren 3/2018 Lege Organikoa, abenduaren 5ekoa, Datu Pertsonalak Babestekoa eta Eskubide Digitalak Bermatzekoa, argitaratzean¹.

Zerbitzu elektronikoen arloan:

- b. Herritarrek Zerbitzu Publikoetan Sarbide Elektronikoa izateari buruzko 11/2007 Legeak hauxe arautzen zuen:
 - Herritarrek zein eskubide dituzten, administrazio publikoekin bitarteko elektronikoen bidez dituzten harremanetan (lehenengo titulua).
 - Administrazio elektronikoaren araubide juridikoa (bigarren titulua).
 - Prozeduren kudeaketa elektronikoa (hirugarren titulua).
 - Administrazio publikoen arteko lankidetzeta, administrazio elektronikoa bultzatzeko (laugarren titulua)².
- c. Sinadura elektronikoari buruzko Legeak (abenduaren 19ko 59/2003) hauxe arautzen zuen:
 - Sinadura elektronikoa, haren efikazia juridikoa eta ziurtapen-zerbitzuak ematea.

Arau horiek izan dira esparru, mende honetan administrazio publikoek herritarren artean inpaktu gutxi-askorekin zabalduko administrazio elektronikoa hedatu ahal izateko.

39/2015 eta 40/2015 legeak indarrean jarri zirenetik, «bezero»ek aldaketa bat sumatu dute administrazio publikoekiko harreman-ereduan.

Eredu-aldaketa horrekin batera, zenbait aldaketa teknologiko ere izan dira, eta horrek eskatu du esparru juridiko osoagoa ezartzea honako alderdi hauetan:

- Administrazio-prozeduran.
- Administrazioen arteko elkarrengaitasunaren arloan.
- Informazioaren segurtasunaren arloan.

¹ Arau hau indargabetu egin zen, 2018ko abenduaren 7tik aurrerako ondorioekin, hargatik eragotzi gabe abenduaren 5eko 3/2018 Lege Organikoaren 14. xedapen gehigarrian eta 4. xedapen iragankorrean aurreikusitakoa, xedapen indargabetzaile bakarrean ezarritakoaren arabera. Erref.: BOE-A-2018-16673.

² Arau hau urriaren 1eko 39/2015 Legearen 2.b) xedapen indargabetzaile bakarrak indargabetu zuen, 2016ko urriaren 2tik aurrerako ondorioekin. Erref.: BOE-A-2015-10565.

- Datu pertsonalen babesaren arloan.
- Gardentasunean eta gobernu onean.

Urriaren 1eko 39/2015 eta 40/2015 legeen helburu nagusietako bat prozedura elektronikoen eta administrazio-prozeduraren arteko erregulazio-bereizketa ezabatzea da (lehen-goia, Herritarrek Zerbitzu Publikoetan Sarbide Elektronikoa izateari buruzko ekainaren 22ko 11/2007 Legeak arautua; bigarrena, berriz, Herri-administrazioen araubide juridikoaren eta administrazio-prozedura erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legeak arautua). Lege berria indarrean jartzen denetik, **administrazio-prozedura bakarra dago, eta elektronikoa baino ez da.**

2. ADMINISTRAZIO ELEKTRONIKOAREN OINARRIZKO ARAUAK ETA LEGEAK

a. 39/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearena (2015 urriaren 2an argitaratua, 236. zenbakiko BOEn)

Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen Legeak (urriaren 1eko 39/2015) eta Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren Legeak (urriaren 1eko 40/2015) agertoki bat konfiguratzen dute, zeinean izapidetze elektronikoa izan behar baitu administrazioen ohiko jardunbidea, hainbat alderdiri dagokionez, hala nola barne-kudeaketan, herritarrekiko harremanetan eta administrazioen artekoetan.

Alde horretatik, hauxe jasotzen du 39/2015 Legeak zioen azalpenean: «Izan ere, paperik gabeko administrazio batek, funtzionamendu erabat elektronikoa oinarriturik, efikazia- eta efizientzia-printzipioak egokiago zerbitzatzeari gain, kostuak aurrezten dizkie herritar eta enpresei, eta interesdunen bermeak indartu ere egiten ditu, baita gardentasun handiagoa ahalbidetu ere».

Ondorioz, lege horretan zenbait gai ezartzen dira, hala nola administrazio-egintzak idatziz egingo direla bitarteko elektronikoen bidez, eta administrazio-dokumentuak ere idatziz igorriko direla bitarteko elektronikoa baliatuz. Aldiz, 40/2015 Legeak ezartzen du administrazio publikoek bitarteko elektronikoen bidez izango dituztela harremanak beren artean eta beren organoekin.

Bitarteko elektronikoen erabileraren ikuspegitik, bereziki interesgarriak dira 39/2015 Legean jasotako alderdi hauek:

- Administrazio publikoekin izaniko harremanetan pertsonak dituzten eskubideei buruzko aurreikuspenak:
 - Interesduna administrazio-prozeduran, administrazio publikoekin harreman elektronikoa izateko eskubidea eta betebeharra.
 - Interesdunei bitarteko elektronikoa erabiltzen laguntzea.
- Ordezkaritza eta ahalordetzeen erregistro elektronikoa.
- Erregistroak.
- Prozeduran interesdun direnak identifikatzeko sistemak.
- Administrazio publikoek onartzen dituzten sinadura elektronikoko sistemak.
- Administrazio-prozeduran identifikatzeko eta sinatzeko bitartekoak erabiltzea.
- Administrazio-egintzen forma.

- Hasteko eskaerei, pertsonak agertzeari, ebazteko betebeharrari eta epeak zenbatzeari buruzko auziak.
- Jakinarazpenak bitarteko elektronikoz egitea.
- Dokumentuak eta haien kopiak ematea.
- Interesdunek aurkeztutako dokumentuak.
- Espediente elektronikoa.
- Artxibo elektronikoa.

Hurrengo koadroan, identifikatuko dugu 39/2015 Legearen zer artikuluk duten zuzeneko eragina administrazio elektronikoa.

Eskubideak	13. Pertsonen eskubideak 53. Interesdunaren eskubideak 14. Harreman elektronikoa izateko eskubidea eta betebeharra 12. Bitarteko elektronikoak erabiltzen laguntzea	Izapidetzea	36. Forma (administrazio-egintzena) 66. Hasteko eskaerak 19. Pertsonen ageraldia 21. Ebazteko betebeharra 30. Epeen zenbaketa 41, 42 eta 43. Jakinarazpenak 98. Betebarazi beharra
Identifikazioa eta e-sinadura	9. Interesdun direnak identifikatzeko sistemak 10. Administrazio publikoek onartutako sinadura-sistemak 11. Identifikatzeko eta sinatzeko bitartekoak erabiltzea	Dokumentuak	26. Administrazio publikoek dokumentuak ematea 27. Administrazio publikoek egindako kopien baliozkotasuna eta efikazia 28. Interesdunek ekarritako dokumentuak 70. Administrazio-espeditentea 17. Dokumentuak artxibatzea
Ordezkaritza	5. Ordezkaritza 6. Ahalordetzeen erregistro elektronikoak	Bestelako xedapenak	
Erregistroak	16. Erregistroak		

39/2015 Legea, IK Tetan eragina duten alderdien panoramika.

Lege honen aplikazio-esparrua SEKTORE PUBLIKO osoa da. Hauexek, hain justu:

- a) Estatuaren Administrazio Orokorra.
- b) Autonomia-erkidegoetako administrazioak.
- c) Toki-administrazioa osatzen duten erakundeak.
- d) Sektore publiko instituzionala.

b. 40/2015 Legea, urriaren 1koa, Sektore Publikoaren Araubide Juridikoarena

Lege honek ezartzen eta arautzen ditu administrazio publikoen araubide juridikoaren oinarriak, administrazio publikoen erantzukizun-sistemaren eta zehatzeko ahalaren printzipioak eta horrez gain Estatuaren Administrazio Orokorren eta administrazio horren sektore publiko instituzionalaren antolaketa eta funtzionamendua, Administrazio Orokorren jarduerak egiteko.

Bitarteko elektronikoen erabileraren ikuspegitik, bereziki interesgarriak dira 40/2015 Legean jasotako alderdi hauek:

- Kide anitzeko organoak.
- Sektore publikoaren funtzionamendu elektronikoa:
 - Egoitza elektronikoa.
 - Interneteko ataria.
 - Administrazio publikoak identifikatzeko sistemak.
 - Administrazio-jarduketa automatizatua.
 - Administrazio-jarduketa automatizaturako sinadura-sistemak.
 - Administrazio publikoetako langileen sinadura elektronikoa.
 - Sinadura elektronikoaren segurtatzea eta elkarreragingarritasuna.
 - Dokumentuak elektronikoki artxibatzea.
 - Zerbitzu erkideak modu partekatuan kudeatzea (informazio- eta komunikazio-sistemak).
 - Elkarlanerako teknikak (informazioa ematea, administrazio-informaziorako sistema integratuak).
 - Komunikazio-ingurune itxietan datuak trukatzeko.
 - Administrazio publikoen arteko datu-transmisioak.
 - Elkarreragingarritasunaren Eskema Nazionala eta Segurtasunaren Eskema Nazionala, administrazioaren jabetzako sistemak eta aplikazioak berrerabiltzea eta administrazioen arteko teknologia-transferentzia.

Hurrengo koadroan, identifikatuko dugu 40/2015 Legearen zer artikuluk duten zuzeneko eragina administrazio publiko bakoitzaren administrazio elektronikoa.

Printzipioak	3. Printzipio orokorrak
Kide anitzeko organoak	17. Deialdiak eta bilkurak 18. Aktak
Funtzionamendu elektronikoa	38. Egoitza elektronikoa 39. Interneteko ataria 40. Administrazio publikoak identifikatzeko sistemak 41. Administrazio-jarduketa automatizatua 42. Administrazio-jarduketa automatizaturiko sinadura-sistemak 43. Administrazio publikoetako langileen sinadura elektronikoa 45. Sinadura elektronikoaren segurtatzea eta elkarreragingarritasuna 46. Dokumentuak elektronikoki artxibatzea
Zerbitzuak eta Elkarlana	95. Zerbitzu erkideen kudeaketa partekatua 142. Elkarlanerako teknikak
Datuak trukatzeko eta transmisioa	44. Datuak elektronikoki trukatzeko komunikazio-ingurune itxietan 155. Administrazio publikoen arteko datu-transmisioak
Elkarreragingarritasuna eta Segurtasuna	156. Elkarreragingarritasunaren Eskema Nazionala eta Segurtasunaren Eskema Nazionala
Berrerabiltzea eta gardentasuna	157. Sistemak eta aplikazioak berrerabiltzea 158. Administrazioen arteko teknologia-transferentzia

40/2015 Legea, IKTetan eragina duten alderdien panoramika.

Laburbilduz, bi legeek ezarritako **betebehar berriak** honako puntu hauetan jaso daitezke:

1. Legeak behartzen dituenekin eta hala nahiago duten pertsona fisikoekin harreman elektronikoa bermatzeko behar diren tresnak eta baliabideak edukitzea 2016ko urriaren 2a baino lehen.
2. Espedienteak elektronikoki izapidetzea.
3. Elektronikoki artxibatzea.
4. Informaziorako eta gardentasunerako eskubidea bermatzea.
5. Barne-funtzionamendu elektronikoa bermatzea.
6. Beste administrazioekin koordinatuta eta elkarreragingarritasunez lan egitea.

c. Elkarreragingarritasunari buruzko Arau Teknikoak

Elkarreragingarritasunaren Eskema Nazionala: 4/2010 Errege Dekretua, urtarrilaren 8koa, administrazio elektronikoen esparruan Elkarreragingarritasunaren Eskema Nazionala (EEN) arautzen duena. Administrazio publikoek nahitaez bete beharreko Elkarreragingarritasunari buruzko Arau Teknikoak ezartzen ditu, zeinek administrazio publikoen eta herritarren arteko elkarreragingarritasunaren alderdi zehatzak garatzen baitituzte.

Elkarreragingarritasunaren Eskema Nazionala urriaren 1eko 40/2015 Legearen 156. artikuluan ezartzen da; artikulua horrek ekainaren 22ko 11/2007 Legearen 42. artikulua ordeztzen du.

Hauetara dira Elkarreragingarritasunaren Eskema Nazionalaren helburuak:

- Elkarreragingarritasunerako beharrezko diren baldintzak sortzea
- Elementu erkidea ematea
- Hizkuntza erkidea ematea
- Segurtasun-politiken ezarpena erraztea

Elkarreragingarritasunaren Eskema Nazionalak administrazio publikoen joko-esparrua definitzen du, elkarreragingarritasunari dagokionez, administrazioen artean, arauen eta haien aplikazio-giden bidez, bai eta beste laguntza-dokumentu batzuen bidez ere, ulerturik elkarreragingarritasuna hiru dimentsio hauen multzoa dela:

- **Antolaketa-elkarreragingarritasuna:** Elkarreragingarritasunaren dimentsio honek haxe adierazten du: erakundeek —eta, orobat, erakunde horiek beren helburuak betetzeko baliatzen dituzten prozesuek— elkarlanean aritzeko daukaten gaitasuna, beren zerbitzuen gainean hitzartutako helburuak lortzeko.
- **Elkarreragingarritasun semantikoa:** Elkarreragingarritasunaren dimentsio honek haxe adierazten du: trukaturako informazioa interpretagarria izan daitekeela, automatikoki eta berriro erabiltzeko moduan, hura sortzeko erabili ez ziren aplikazioen bitartez.
- **Elkarreragingarritasun teknikoa:** Elkarreragingarritasunaren dimentsio honek haxe adierazten du: bolada teknologiko desberdinetako elementuen interakzioa; dimentsio hau euskarri elektronikoen dagoen informazioa kontserbatzean nabarmentzen da, batez ere.

d. Identifikazioa, sinadura elektronikoa eta ordezkariak

Honako lege-testu hauetan daude arauturik kontzeptuok:

- 59/2013 Legea, abenduaren 19koa, Sinadura Elektronikoari buruzkoa. Lege horrek sinadura elektronikoa, haren efikazia juridikoa eta ziurtapen-zerbitzuen eskaintza arautzen

- ditu. Esparru juridikoa indartzeko promulgatu zen, eta 14/1999 Errege Lege Dekretuan ageri ez ziren berrikuntza batzuk jaso ziren testuan, ziurtapen-zerbitzuen merkatua dinamizatzen laguntzeko, aurretik finkatutako terminologia orraztuz eta testua sinplifikatuz, errazago uler zedin.
- 4/2015 Lege Organikoa, martxoaren 30ekoa, Herritarren Segurtasuna Babestekoa (zehazki, 8. artikulua, Espainiako herritarren nortasuna egiaztatzeari buruzkoa). Nortasun Agiri Nazionalak titularraren identifikazio elektronikoa ahalbidetzen die jarduteko gaitasun osoa duten espainiar adindunei eta adingabe emantzipatuei, bai eta agiriaren sinadura elektronikoa ere.
 - 1553/2005 Errege Dekretua, abenduaren 23koa, zeinaren bidez arautzen baita nola eman Nortasun Agiri Nazionala eta agiri horren sinadura elektronikoko ziurtagiriak.
 - PRE/1838/2014 Agindua, urriaren 8koa, Ministro Kontseiluaren 2014ko irailaren 19ko Erabakia argitaratzen duena, zeinaren bidez Cl@ve onesten baita, Estatu Administrazio Sektore Publikoko plataforma komuna, hitzartutako gakoak baliatuz identifikatu, autentifikatu eta elektronikoki sinatu ahal izateko.
 - Ebazpena, 2017ko uztailaren 14koa, Administrazio Digitalaren Idazkaritza Nagusiarena, sinadura elektronikoa ez-kriptografikoa erabiltzeko baldintzak ezartzen dituen interesdunek Estatuaren Administrazio Orokorren administrazio-organoeekin eta haren organismo publikoekin dituzten harremanetarako.
 - HAP/7/2014 Agindua, urtarrilaren 8koa, Estatu Administrazio Orokorren eta hari lotutako edo haren mendeko organismo publikoen esparruan herritarrak identifikatu eta haien nortasuna egiaztatzeko gaitasuna eman zaien funtzionarioen erregistroa arautzen duena.
 - HAP/1637/2012 Agindua, uztailaren 5ekoa, Ahalordetzeen Erregistro Elektronikoa arautzen duena. Erregistro hori 1671/2009 Errege Dekretuaren 15. artikuluan arautzen da, interesdunek hirugarrenei ematen dizkieten ordezkariak jaso eta kudeatzeko, hirugarren horiek beren izenean elektronikoki jardun ahal izan dezaten Estatuaren Administrazio Orokorrean edo hari lotutako edo haren mendeko erakunde publikoetan.

e. Segurtasuna - Datuen babesa

Datu pertsonalen babesa honako lege-testu hauetan dago araturik:

- 3/2018 Lege Organikoa, abenduaren 5ekoa, Datu Pertsonalak Babestekoa eta Eskubide Digitalak Bermatzekoa. Horrekin loturik, garrantzitsua da lehenengo xedapen gehigarria nabarmentzea, zeinak zehazten baitu administrazio publikoak beharturik daudela erakundearen ezarri behar diren segurtasun-neurriak hartzera, datu pertsonalak galtzea, aldatzea edo baimenik gabe eskuratzea saihesteko, Segurtasunaren Eskema Nazionalan definitutako arriskua zehazteko irizpideak egokituz.
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2016/679 (EB) Erregelamendua, 2016ko apirilaren 27koa, datu pertsonalen tratamenduari dagokionez pertsona fisikoen babesari eta datu horien zirkulazio askeari buruzkoa. Nahitaezkoak dira aurreikusten dituen elementu guztiak, eta zuzenean aplikatu daitezke estatu kide bakoitzean 2018ko maiatzaren 25etik aurrera, 99. artikuluan ezarritakoaren arabera.

f. Segurtasuna - Segurtasun-jarraibide teknikoak

Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren Legeak (urriaren 1eko 40/2015) administrazioek bitarteko elektronikoen bidez dituzten harremanen printzipio orokorrak jorratzen ditu 3. artiku-

luan. Halaber, 156. artikuluan jasotzen du Segurtasunaren Eskema Nazionalaren xedea dela, lege honen esparruan, bitarteko elektronikoen erabilerari dagokionez segurtasun-arloko politika ezartzea, eta landutako informazioaren segurtasuna bermatzen duten oinarrizko printzipioek eta gutxieneko betekizunek eratzen dutela eskema hori.

Segurtasunaren Eskema Nazionalak helburu hauek ditu:

- Bitarteko elektronikoen erabileran beharrezkoak diren segurtasun-baldintzak sortzea, sistemen, datuen, komunikazioen eta zerbitzu elektronikoen segurtasuna bermatzeko neurrien bidez
- Segurtasunaren etengabeko kudeaketa sustatzea
- Prebentzioa, detekzioa eta zuzenketa sustatzea, zibermehatxuen eta zibererasoen kasuan erresilientzia hobea izateko
- Segurtasun-tratamendu homogeneoa bultzatzea, lankidetzeta sustatzeko zerbitzu publiko digitalak zenbait erakunderen artean egiten direnean
- Jardunbide egokien eredu izatea

3. ADMINISTRAZIO ELEKTRONIKOKO TERMINOEN OINARRIZKO GLOSARIOA

- a. **Ziurtagiri elektronikoa:** Ziurtapen-zerbitzuen emaille batek elektronikoki sinaturiko dokumentua; sinadura egiaztatzeko datu batzuen eta sinatzaile baten arteko lotura egiten du, eta sinatzaile horren nortasuna berresten. Ziurtagiri bakoitza serie-zenbaki bakar batek identifikatzen du, eta ziurtagirian jasotako indarraldia izaten du.
- b. **Identifikazio elektronikoa:** Pertsona baten identifikazio-datuak formatu elektronikoa erabiltzeko prozesua; datu horiek pertsona fisiko edo juridiko bakarra ordezkatzeko dute, edo pertsona juridiko bat ordezkatzeko duen pertsona fisiko bakarra, bestela.
- c. **Identifikazioaren eta sinaduraren arteko aldea.** Identifikazioa interesdunaren nortasuna eta sinadura elektronikoa egiaztatzeko eskatzen da, interesdunaren borondatea eta adostasuna egiaztatu behar direnean.
- d. **Sinadura elektronikoa:** Datu multzo bat da; datuok elektronikoak dira formaz, beste datu elektroniko batzuetara erantsita edo funtzionalki haiekin lotuta daude, eta sinatzen den dokumentuaren egilea edo egileak formalki identifikatzeko erabiltzen dira. Hiru eratako sinadura elektronikoak daude: sinadura elektroniko sinplea, aurreratua eta aitortua.
- e. **Sinadura elektroniko sinplea:** Datu elektronikoen multzoa, beste datu batzuei erantsiak.
- f. **Sinadura elektroniko aurreratua:** Sinatzailea identifikatzeko bidea ematen duen eta sinatutako datuetan gerora egin den edozein aldaketa antzemateko bidea ematen duen sinadura elektronikoa; sinatzaile bakarrarekin eta hari dagozkion datuekin lotuta dago, eta sinatzaileak berak bakarrik kontrola ditzakeen bitartekoekin sortutakoa da.
- g. **Ziurtapen-agintaritzak:** Sinadura elektronikoa erabiltzen diren ziurtagiri elektronikokoak emateko eta errebokatzeko ardura duen konfiantzazko entitatea. Ziurtapen-agintaritzak, bere kabuz edo erregistro-agintaritzak baten esku-hartzearen bidez, ziurtagiri baten eskatzailea nor den egiaztatuko du ziurtagiri hori eman aurretik, edo, errebokaturiko gisa emaniko ziurtagirien kasuan, bertan behera utziko du ziurtagirion errebokatzeko nortasuna egiaztatu ondoren.
- h. **EKS (egiaztapen-kode segurua):** Paperezko dokumentuetan administrazio batek automatikoki sortutako kode alfanumerikoa, hirugarrenek haien baliozkotasuna egoitza elektronikoa bidez egiaztatzeko aukera ematen duena.

- i. **Dokumentu elektronikoa:** Edozein eratako informazio elektronikoa; euskarri elektronikoa artxibatuta egoten da, formatu jakin batean, eta identifikatu egin daiteke eta tratamendu berezitua izan dezake.
- j. **Administrazio-espeditentea:** Administrazio-ebazpen baten aurrekari eta oinarri diren dokumentuen eta egintzen multzo ordenatua, bai eta ebazpen hori betearazteko eginbideak ere. Espedienteak formatu elektronikoa izan behar du, eta haren osagai izan behar duten dokumentu, froga, irizpen, txosten, erabaki, jakinarazpen eta gainerako eginbideak ordenaturik batuz osatu behar da; halaber, barnean dituen dokumentu guztien aurkibide zenbakitu batekin joan behar du bidaltzen denean.
- k. **Irudi elektronikoa:** Dokumentu bati digitalizazio-prozesu bat aplikatzearen emaitza.
- l. **Kopia elektroniko autentikoa:** Dokumentu elektroniko hau jatorrizko dokumentu batean oinarrituta sortzen da; horretarako erabiltzen den prozedura bat dator, alde batetik, kopia autentikoak egiteko eta dokumentu elektronikoen arteko bihurketarako prozeduren Elkarreragingarritasunari buruzko Arau Teknikoarekin, eta bestetik, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkideari buruzko Legearen (urriaren 1eko 39/2015) 27. artikularekin. Funtzionario gaitu baten bitartez egin daiteke (kasu horretan, funtzionarioak sinatuko du kopia elektronikoki), edo administrazio-jarduketa automatizatuaren bidez (kasu horretan, zigilu elektroniko bat erabiliko da kopia sinatzeko). Jatorrizko dokumentuaren baliozkotasun eta efikazia berberak dauzka.
- m. **Paper-kopia autentikoa:** Dokumentu elektroniko baten paper-kopia autentikoa paperan eginiko inprimatze bat da, eta elektronikoki sorturiko kode bat edo beste egiaztatze-sistema bat izaten du, aukera emango duena kopiaren autentikotasuna egiaztatzeko, kopia egin duen organo edo organismo publikoaren artxibo elektronikoa sartuz. Hedaturaz, inprimatzen den fitxategia ere halakotzat har daiteke, baldin eta haren eduki ikusgarriak kode edo egiaztapen-sistema hori badu.
- n. **Denbora-zigilua:** Formatu elektronikoko datuak, formatu elektronikoko beste datu batzuk une jakin batekin lotzen dituztenak, eta azken datu horiek une horretan bazeudelako froga aurkezten dutenak.
- o. **Zigilu elektronikoa:** Formatu elektronikoko datuak, formatu elektronikoko beste datu batzuei erantsiak edo horiekin logikoki lotuak, azken horien jatorria eta osotasuna bermatzeko. Konfiantzazko zerbitzu-emaile batek emandako zigilu elektronikoko ziurtagiri batean oinarritzen da, eta sinadura elektronikoari buruzko legeriak eskatzen dituen baldintzak betetzen ditu.
- p. **Metadatuak:** Beste datu batzuk definitzen eta deskribatzen dituzten datuak; dokumentuak identifikatzeko, autentifikatzeko eta testuinguruan kokatzeko balio dute.
- q. **Aurkibide elektronikoa:** Espediente baten aurkibide elektronikoak une jakin batean espedientearekin lotuta dauden dokumentu elektronikoen multzoa jasotzen du, baita, hala badagokio, karpetetan edo espedienteetan duten kokapena ere. Espediente elektronikoa osotasuna bermatzen du, eta beharrezkoa den guztietan berreskuratzeko aukera eman behar du.
Aurkibide autentifikatuaren bidez zenbakitzen dira espediente elektroniko baten folioak, arau baten arabera igortzeko. Aurkibidea autentifikatzeak bermatzen du espediente elektronikoa osotasuna eta aldaezintasuna, sinatzen den unetik aurrera.
- r. **Jakinarazpen elektronikoa:** Egoitza elektronikoa ondorio juridikoak dituen administrazio-komunikazio bat argitaratzea da, hala nola erantzuteko, dokumentazioa aurkezteko edo alegazioak edo errekursoak aurkezteko epeak hasteari buruzkoa.
- s. **Egoitza elektronikoa:** Helbide elektroniko bat da, herritarrek telekomunikazio-sareen bitartez balia dezaketena. Haren titulartasuna administrazio publiko bati dagokio, edo

- organismo publiko edo zuzenbide publikoko entitate bati edo batzuei, beren eskumenak baliatzean.
- t. **Herritarren zorroa:** Administrazio publikoek garatutako plataforma teknologikoa, administrazio publiko horretako zerbitzuei eta prozedurei buruz herritarrek duten informazio partikularra kontsultatzeko eta kudeatzeko balio duena.
 - u. **Segurtasunaren Eskema Nazionala:** Urtarrilaren 8ko 3/2010 Errege Dekretuak arautzen du, eta tresna horren helburua da bitarteko elektronikoak erabiltzeko segurtasun-politika ezartzea Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren Legearen esparruan (urriaren 1eko 40/2015). Landutako informazioaren segurtasuna behar bezala bermatzen duten oinarritzko printzipioek eta gutxieneko baldintzek osatzen dute.
 - v. **Elkarreragingarritasuna:** Informazio-sistemek eta, ondorioz, horietan oinarritzen diren prozedurek daukaten gaitasuna datuak partekatzeko eta beren artean informazioa eta ezagutza trukatzeko. Beharrezkoa da lankidetzarako, garapenerako, integrazioarako eta administrazio publikoek zerbitzuak emateko.
 - w. **Elkarreragingarritasunaren Eskema Nazionala:** Urtarrilaren 8ko 4/2010 Errege Dekretuak arautzen du, eta administrazio publikoek beren eskumenak baliatzean kudeatzen dituzten datuen, informazioen eta zerbitzuen elkarreragingarritasun-maila egokia ziurtatzeko kontuan hartu beharreko informazioaren, formatuen eta aplikazioen elkarreragingarritasunerako, normalizazioarako eta kontserbaziorako irizpideak eta gomendioak jasotzen ditu, bai eta hautu teknologikoa dela-eta herritarrak diskriminatzea saihesteko irizpideak eta gomendioak ere.
 - x. **Elkarreragingarritasun-nodoa:** Organismo bat da, zenbait administrazio publikori informazio-sistemen interkonexio teknikoko zerbitzuak, interkonexio juridikoko zerbitzuak eta antolaketari dagozkion interkonexio-zerbitzuak ematen dizkiena, haiek ezarritako baldintzetan.
 - y. **Sinadura-karpeta elektronikoa:** Erreminta informatiko honek zenbait informazio-sistema independentetako dokumentuen ziurtagiri elektronikoan oinarritutako sinadura elektronikoa jartzen du langileen esku, eta, hala, administrazio-jarduera arintzea eragiten du. Erreminta honen bidez sortutako dokumentu baten sinadura elektronikoak egiaztapen-kode seguru bat izaten du, zainak egiaztapen-erreminta zentralizatuan dokumentuaren paper-kopia baten osotasuna eta autentikotasuna egiaztatzeke aukera ematen baitu.
 - z. **Jakinarazpen elektronikoa:** Egoitza elektronikoan ondorio juridikoak dituen administrazio-komunikazio bat argitaratzea da, hala nola erantzuteko, dokumentazioa aurkezteko edo alegazioak edo errekursoak aurkezteko epeak hasteari buruzkoa.

4. HERRITARREK ZERBITZU PUBLIKOETARAKO SARBIDE ELEKTRONIKOA IZATEKO MODUA

Informazioaren eta komunikazioaren teknologien garapenak ere eragin sakona izan du administrazioak herritarrekin eta enpresekin dituen harremanen forman eta edukian. Gaur egungo ingurumarian, izapidetze elektronikoa ezin da izan oraindik prozedurak kudeatzeko modu berezi bat; administrazioek jarduteko duten ohiko modua izan behar du. Izan ere, paperik gabeko administrazio batek, funtzionamendu erabat elektronikoan oinarriturik, efikazia- eta efizientzia-printzipioak egokiago betetzeaz gain, kostuak aurrezten dizkie herritar eta enpresei, eta interesdunen bermeak indartu ere egiten ditu. Hain zuzen ere, dokumentazioa eta jarduketak artxibo elektroniko batean izateak erraztu egiten du gardentasunerako betebeharra konpliztea, aukera ematen baitu interesdunei unean uneko informazio bizkorra eta eguneratua eskaintzeko.

Egoera horren aurrean, legeak argi eta garbi zehazten du nork duen izapideak elektronikoki egiteko betebeharra, baina jakitun da badagoela biztanleria-segmentu bat izapidetze elektronikorako laguntza behar duena. Hori horrela, funtzionario gaituen erregistroaren kontzeptua sortzen da, barnean hartuta administrazio bakoitzeko funtzionarioak —batez ere aurrez aurreko arretako zerbitzuetako agenteak—; haiek hasiko dute izapidea, izapidetze elektronikorako behar adina bitarteko edo ezagutza ez dituzten herritarren ordezkari gisa.

Taula honetan, kolektibo batzuen eta besteen eta administrazioaren artean definitutako harreman-modua adierazten da, araudiak zehazturiko moduan.

Kolektibo mota	Izapide mota	Erreferentzia
Pertsona fisikoak	Elektronikoa/aurrez aurrekoa	14. artikulua.
Pertsona juridikoak	Elektronikoa	14. artikulua.
Nortasun juridikorik gabeko entitateak	Elektronikoa	14. artikulua.
Profesionalak	Elektronikoa	14. artikulua.
Notarioak eta erregistratzaileak	Elektronikoa	14. artikulua.
Ordezkariek	Ordezkatuen arabera	14. artikulua.
Administrazio publikoetako enplegatuek	Elektronikoa	14. artikulua.

Taula: Izapide mota

Eskubidea eta betebeharra 39/2015 Legearen 14. artikuluan daude jasota. «Administrazio publikoekin harreman elektronikoa izateko eskubidea eta betebeharra». Hau da:

- 1) Pertsona fisikoek noiznahi erabaki dezakete beren eskubideak eta betebeharrak baliatzeke administrazio publikoekin komunikatzean bitarteko elektronikoak erabili edo ez, non eta ez dauden behartuak administrazio publikoekiko harremana bitarteko elektronikoen bidez izatera. Administrazio publikoekin komunikatzeko aukeratu duen bidea noiznahi aldatu ahal izango du norberak.
- 2) Kasu guztietan ere, honako hauek egongo dira beharturik, gutxienez, administrazio publikoekiko harremana bitarteko elektronikoz izatera administrazio-prozedura baten edozein izapidetarako:
 - a. Pertsona juridikoak.
 - b. Nortasun juridikorik gabeko entitateak.
 - c. Diharduten lanbidean jarduteko elkargo bateko kide izan behar dutenak, lanbide-jarduera hori dela-eta administrazio publikoekin egin behar dituzten izapide eta jarduketetarako Kolektibo horretakotzat joko dira beti notarioak, jabetzaren erregistratzaileak eta merkataritza-erregistratzaileak.
 - d. Administrazioarekiko harremana elektronikoki izatera behartuta dagoen interesdun baten ordezkari direnak.
 - e. Administrazio publikoetako enplegatuek, enplegatu publiko izateagatik administrazioekin egiten dituzten izapide eta jarduketetarako, administrazio bakoitzak erregelamenduz zehazten duen eran.
- 3) Erregelamenduz, administrazioek haiekin harremana nahitaez bitarteko elektronikoz izan beharra ezarri ahal izango dute zenbait prozeduratarako eta pertsona fisikoen multzo batzuentzat, haien ahalmen ekonomikoagatik, ahalmen teknikoagatik, dedikazio

profesionalagatik edo bestelako arrazoiengatik egiaztaturik badago behar diren bitarteko elektronikoetarako sarbidea eta modua badutela.

13. artikulua (Pertsonen eskubideak administrazio publikoekin harremanak dituztenean) administrazio publikoekiko harremanak elektronikoki izango dituzten pertsonen eskubideak arautzen ditu. Honako hauek jasotzen ditu:

- 1) Administrazio publikoekin komunikatzea administrazioaren irispide-puntu elektronikoro kor baten bitartez.
- 2) Bitarteko elektronikoa erabiltzeko laguntza jasotzea administrazio publikoekiko harremanetan.
- 3) Norberaren autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak erabiltzea, lege honetan eta gainerako ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.
- 4) Informazio publikora, artxiboetara eta erregistroetara irispidea izatea, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko abenduaren 9ko 19/2013 Legean eta gainerako ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.
- 5) Errespetuz eta begirunez tratatuak izatea agintarien eta enplegatu publikoen aldetik, erraztasunak emanaz beren eskubideez baliatzeko eta betebeharrak betetzeko.
- 6) Administrazio publikoen eta agintarien erantzukizuna eskatzea, legez hala dagokionean.
- 7) Lege honetan identifikaziorako eta sinadura elektronikorako aurreikusitako bitartekoak lortzea eta erabiltzea.
- 8) Datu pertsonalak babestea, eta bereziki administrazio publikoen fitxategi, sistema eta aplikazioetan jasota dauden datuen segurtasuna eta konfidentziasuna izatea.
- 9) Konstituzioak eta legeek aitortzen dizkieten gainerako guztiak.

Bestalde, legegileek bazekiten biztanleria-segmentu batek ez dituela telematikoki izapidetzeko beharrezko diren bitartekoak eta prestakuntza. Kontzeptu hori 12. artikuluan dago jasota (Interesdunei bitarteko elektronikoa erabiltzen laguntzea):

- 1) Administrazio publikoek bermatu egin beharko diete interesdunei bitarteko elektronikoen bidez izan dezaketela harremana administrazioarekin. Horretarako, haien esku jarriko dituzte beharrezko diren sarbide-kanalak eta kasu bakoitzerako erabakitzen diren sistema eta aplikazioak.
- 2) Bitarteko elektronikoa erabiltzeko laguntza emango diete administrazio publikoek 14. artikuluko 2. eta 3. apartatuetan sartzan ez diren interesdunei, hala eskatzen badute; batez ere, identifikazioari eta sinadura elektronikoa, eskaerak erregistro elektronikoro korren bidez aurkezteari eta kopia autentikoak lortzeari dagokionez.
- 3) Halaber, interesdun horietakoren batek ez badauzka behar diren bitarteko elektronikoa, funtzionario publiko batek egin dezake, balio osoz, hura administrazio-prozeduran identifikatzeko edo sinadura elektronikoa emateko izapidea, funtzionarioak berak erabil dezakeen sinadura elektronikoko sistemaren bitartez. Kasu horretan, behar den bitarteko elektronikorik ez daukan interesdunak bere burua identifikatu egin beharko du funtzionarioaren aurrean, eta adostasun espresua eman hala jarduteko; hala jasota geratu beharko du desadostasuna edo auzia gertatzen den kasurako.
- 4) Estatuaren Administrazio Orokorra, autonomia-erkidegoek eta toki-entitateek eguneraturik edukiko dute erregistro bat, edo beste sistema baliokideren bat, artikulua honetan arautzen den identifikazio edo sinadurarako gaitutako funtzionarioak jasoko dituen. Erregistro edo sistema horiek elkarreragingarritasun osoa izan beharko dute, eta elkarrekiko konexioa gainerako administrazio publikoenekin, aipatutako gaituntza horien baliozkotasuna egiaztatzeko.

Erregistro edo sistema baliokide horretan agertuko dira, gutxienez, erregistro-gaietan laguntzeko bulegoetan lan egiten duten funtzionarioak.

5. SEKTORE PUBLIKOAREN FUNTZIONAMENDU ELEKTRONIKOA

a. Egoitza elektronikoa eta interneteko ataria

Egoitza elektronikoa eta Interneteko ataria Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen V. kapituluaren daude definituta (Sektore publikoaren funtzionamendu elektronikoa).

38. artikulua egoitza elektronikoari buruzkoa da:

- 1) Egoitza elektronikoa helbide elektroniko bat da, zeina herritarrek telekomunikazio-sareen bitartez balia baitezakete. Haren titulartasuna administrazio publiko bati dagokio, edo organismo publiko edo zuzenbide publikoko entitate bati edo batzuei, beren esku-menak baliatzean.
- 2) Egoitza elektroniko bat ezarriz gero, titularraren erantzukizuna izango da haren bidez irits daitezkeen zerbitzuak eta informazioa osoak, egiazkoak eta eguneratuak izatea.
- 3) Administrazio publiko bakoitzak zehaztuko ditu egoitza elektronikoen izan behar dituzten baldintzak eta tresnak, printzipio hauek betez: gardentasuna, publikotasuna, erantzukizuna, kalitatea, segurtasuna, eskuragarritasuna, irisgarritasuna, neutraltasuna eta elkarreragingarritasuna. Nolanahi ere, egoitzaren organo titularraren identifikazioa bermatu beharko da, bai eta iradokizunak eta kexak adierazteko balia daitezkeen bitartekoak ere.
- 4) Egoitza elektronikoen komunikazio seguruak bermatzen dituzten sistemak eduki behar dituzte, baldin eta beharrezkoak badira.
- 5) Egoitza elektronikoetan informazioak, zerbitzuak eta transakzioak argitaratzen direnean, irisgarritasun- eta erabilgarritasun-printzipioak bete beharko dira, horri buruz ezarritako arauekin bat etorritik; gainera, estandar irekiak baliatuko dira, eta, hala badagokio, baita herritarren artean erabilera hedatua duten beste batzuk ere.
- 6) Egoitza elektronikoen webguneak autentifikatzeko ziurtagiri onartuak edo kalifikatuak edo balio bereko bitartekoak erabiliko dituzte identifikatzeko eta berekiko komunikazio seguruak bermatzeko.

Egoitzan, gutxienez, herritarren eskura dagoen edukia jasoko da.

- Egoitza elektronikoan eskuragarri dauden zerbitzuen zerrenda.
- Zerbitzu-karta eta zerbitzu elektronikoen karta.
- Kasu bakoitzean eskudunak diren organoetan iradokizunak eta kexak egiteko esteka.
- Espedientearen izapideak zertan diren ikusteko aukera, halakorik denean.
- Hala badagokio, aldizkariak edo buletinak argitaratzea.
- Hala badagokio, elektronikoki argitaratzea iragarki-taulan edo ediktuetan argitaratu behar diren egintzak eta komunikazioak, argitalpen elektronikoa ordezkioa edo osagarria den adierazita.
- Egoitza hartzen duten organo edo erakunde publikoen zigilu elektronikoak egiaztatzea.
- Egiaztapen-kode seguruaren bidez autentifikatutako egoitzak hartzen dituen organo edo organismo publikoek igorritako dokumentuen autentikotasuna eta osotasuna egiaztatzea.
- Data eta ordu ofiziala adieraztea, ekainaren 22ko 11/2007 Legearen 26.1 artikuluan aurreikusitako ondorioetarako.

Egoitzaren ardura duten organo titularrek, gainera, beste zerbitzu edo eduki batzuk ere txertatu ahal izango dituzte.

Ez da beharrezkoa izango aurreko apartatueta aipatutako informazioa eta zerbitzuak azpiegoitzetan jasotzea, jatorrizko egoitzan horien berri jaso denean.

Hizkuntza koofizialak dituzten lurraldeen gaineko eskumena duten titularren ardurapeko egoitza elektronikoa aukera izango da eduki eta zerbitzuetaarako sarbidea izateko dagozkion hizkuntza ofizialetan.

39. artikulua Interneteko atariari buruzkoa da, zeina irispide-puntu elektronikoa gisa definitzen baita, administrazio publiko baten, organismo publiko baten edo zuzenbide publikoko entitate baten titulartasuneko, Internet bidez irispidea ematen duena argitaratutako informazioa eta, hala behar denean, dagokion egoitza elektronikora.

b. Identifikazio-sistemak

Prozeduretan **interesdun** direnek erabil ditzaketen identifikazio-sistemak 39/2015 Legearen 9. artikuluan daude jasota:

1. Administrazio publikoak behartuta daude administrazio-prozeduran interesdun direnen nortasuna egiaztatzerako, haien izen-abizenak edo sozietate-izena egiaztatuz —kasuan-kasuan zer dagokion— nortasun-agiri nazionalen edo identifikazio-dokumentu baliokidean.
2. Interesdunak elektronikoki identifika daitezke administrazio publikoen aurrean, honako sistema hauen bidez:
 - a. Sinadura elektronikoko ziurtagiri elektronikoa kalifikatueta oinarritzen diren sistemak. Ziurtagiri horien emaileek sartuta egon behar dute ziurtapen-zerbitzuen emaileen konfiantzazko zerrendan.
 - b. Zigilu elektronikoko ziurtagiri elektronikoa kalifikatueta oinarritzen diren sistemak. Ziurtagiri horien emaileek sartuta egon behar dute ziurtapen-zerbitzuen emaileen konfiantzazko zerrendan.
 - c. Gako itunduko sistemak, eta administrazio publikoek ezartzen den eran eta baldintzetan baliozkotzat jotzen duten beste edozein sistema, baldin eta sistema horiek aurretiazko erabiltzaile-erregistroa badute, erabiltzaileen nortasuna bermatu ahal izateko, eta aurretiazko baimena ematen badie Lurralde Politikako eta Funtzio Publikoko Ministerioko Administrazio Digitaleko Idazkaritza Nagusiak; baimen hori segurtasun publikoko arrazoiengatik soilik ukatu ahal izango da, Barne Arazoetako Ministerioko Segurtasuneko Estatu Idazkaritzak txosten loteslea egin eta gero. Baimena emateko epea hiru hilabete izango da gehienez. Estatuaren Administrazio Orokorrek epearen barruan ebazteko duen betebeharra alde batera utzi gabe, baimen-eskaera ebazten ez badu, ezetsi egin duela pentsatuko da.

Administrazio publikoek bermatu beharko dute a) eta b) letretan aurreikusitako sistema horietakoren bat erabili ahal izango dela edozein prozeduratan, nahiz eta c) letran aurreikusitako sistemaren bat ere onartu prozedura horretarako.
3. Aurreko apartatuko c) letran aurreikusitako sinadura-sistemei dagokienez, Europar Batasunaren lurraldean egon behar dute nahitaez sistema horiek biltzeko, biltegitratzeko, tratatzeko eta kudeatzeko behar diren bitarteko teknikoak. Nolanahi ere den, agintaritza judizial eta administratibo eskudunek eskura izango dituzte datuak.

4. Kasu guztietan ere, Estatuaren Administrazio Orokorrak sistema horietakoren bat onartzeak balioko du administrazio publiko guztien aurrean egiaztatzeke, kontrako frogarik ezean, administrazio-prozeduran interesdun direnen identifikazio elektronikoa.

Administrazio publikoek erabil ditzaketen identifikazio-sistemak 40/2015 Legearen 40. artikuluan daude jasota:

1. Administrazio publikoak identifikatu ahalko dira zigilu elektroniko bat erabiliz, zeina ziurtagiri elektroniko onartu edo kalifikatu batean oinarrituko baita; ziurtagiri horrek sinadura elektronikoki buruzko legeriak eskatzen dituen betekizunak bete beharko ditu. Ziurtagiri elektroniko horiek barnean hartuko dituzte identifikazio fiskaleko zenbakia eta dagokien izendapena, bai eta, hala badagokio, titularraren nortasuna ere, administrazio-organoen zigilu elektronikoen kasuan. Administrazio publiko bakoitzak erabiltzen dituen zigilu elektronikoen zerrenda —ziurtagiri elektronikoen ezaugarriak eta ziurtagiri horiek ematen dituztenak barne hartuta— publikoa izango da, eta bitarteko elektronikoen bidez eskuratzeko modukoa. Gainera, administrazio publiko bakoitzak neurri egoikiak hartuko ditu bere zigilu elektronikoen egiaztapena errazteko.
2. Administrazio publiko baten Interneteko atarian argitaratzen den informazio propioari dagokionez, administrazio publiko hori identifikatuta dagoela ulertuko da.

c. Sinadura elektronikoa

Prozeduretan **interesdun** direnek erabil ditzaketen sinadura-sistemak 39/2015 Legearen 10. artikuluan daude jasota:

1. Beren borondatearen eta adostasunaren adierazpena autentikoa dela eta dokumentua osoa eta aldaezina dela egiaztatzeke aukera ematen duen edozein bitartekoren bidez sinatu ahal izango dute interesdunek.
 2. Interesdunek erabakitzen badute bitarteko elektronikoen bidez izatea harremana administrazio publikoekin, honako hauek joko dira baliozkotzat sinadurarako:
 - a. Sinadura elektronikoko ziurtagiri elektroniko kalifikatuetan oinarritzen diren sinadura elektroniko kalifikatu eta aurreratuko sistemak. Ziurtagiri horien emaileek sartuta egon behar dute ziurtapen-zerbitzuen emaileen konfiantzazko zerrendan.
 - b. Zigilu elektronikoko ziurtagiri elektroniko kalifikatuetan oinarritzen diren zigilu elektroniko kalifikatuko eta zigilu elektroniko aurreratuko sistemak. Ziurtagiri horien emaileek sartuta egon behar dute ziurtapen-zerbitzuen emaileen konfiantzazko zerrendan.
 - c. Administrazio publikoek ezartzen den eran eta baldintzetan baliozkotzat jotzen duten beste edozein sistema, baldin eta sistema horiek aurretiazko erabiltzaile-erregistroa badute, erabiltzaileen nortasuna bermatu ahal izateko, eta aurretiazko baimena ematen badie Lurralde Politikako eta Funtzio Publikoko Ministerioko Administrazio Digitaleko Idazkaritza Nagusiak; baimen hori segurtasun publikoko arrazoiengatik soilik ukatu ahal izango da, Barne Arazoetako Ministerioko Segurtasuneko Estatu Idazkaritzak txosten loteslea egin eta gero.
- (...)

Administrazio publikoek bermatu beharko dute a) eta b) letretan aurreikusitako sistema horietakoren bat erabili ahal izango dela edozein prozeduratan eta prozedurako izapide guztietan, baita c) letran xedatutakoaren babesean aurreikusitako sistemaren bat onartuta dagoenean ere.

Identifikazioaren kasuan bezala:

3. Aurreko apartatuko c) letran aurreikusitako sinadura-sistemei dagokienez, sistema horiek biltzeko, biltegitratzeko, tratatzeko eta kudeatzeko behar diren baliabide teknikoek Europar Batasunaren lurraldean egon behar dute nahitaez.

(...)

5. Interesdunek artikulua honetan aurreikusitako sinadura-sistemetako bat erabiltzen dutenean, haien nortasuna egiaztatutzat joko da sinatze-egintzarekin berarekin.

Administrazio-prozeduran identifikatzeko eta sinatzeko bitartekoen erabilera 39/2015 Legearen 11. artikuluan dago jasota:

1. Oro har, administrazio-prozeduran aurreikusitako edozein jarduketatarako, nahikoa izango da interesdunek aurrez beren nortasuna egiaztatzea lege honetan aurreikusitako identifikazio-bideetako edozeinen bitartez.
2. Administrazio publikoek hauetarako bakarrik eskatuko diete interesdunei sinadura nahitaez erabiltzea:
 - a. Eskaerak egiteko.
 - b. Erantzukizunpeko adierazpenak edo komunikazioak aurkezteko.
 - c. Errekurtsoak jartzeko.
 - d. Egintzetan atzera egiteko.
 - e. Eskubideei uko egiteko.

d. Artxibo elektronikoa

Artxibo elektronikoa esker, elektronikoki biltegitratu daitezke administrazio-jarduketetan baliaturiko dokumentu guztiak. artxibo elektronikoko horiek dokumentu elektronikoen bizi-ziklo osoa estaltzeko xedea dute, eta ohiko artxiboaren osagarriak eta baliokideak dira.

Honela definitzen da dokumentu elektronikoa: Modu elektronikoa dagoen edozein eratako informazioa; euskarri elektronikoa artxibatuta dago, formatu jakin batean, eta identifikatu egin daiteke eta tratamendu berezitua izan dezake. Dokumentu elektronikoko batek ezauzgarri hauek ditu:

- Edozein eratako euskarri elektronikoa artxibaturik egotea informazioa, identifikatzeko eta berezita tratatzeko modukoa den formatu baten arabera.
- Indibidualizatzeko aukera ematen duten identifikazio-datuak izatea, hargatik eragotzi gabe espediente elektronikoa batean sartzeko aukera.
- Eman diren unearen denbora-erreferentzia bat izatea.
- Eskatzen diren gutxieneko metadatuak edukitzea.
- Aplikatzekoa den araudiaren arabera dagozkion sinadura elektronikoa izatea.

Dokumentu elektronikoa bat objektu deritzonaren eta dokumentuaren metadatuaren arteko loturaren emaitza da, non:

— Objektua:

- Edukia: dokumentu elektroniko bateko informazioaren oinarri den datu multzoa.
- Sinadura elektronikoa: forma elektronikoko datu multzoa da, zeinak, beste batzuekin batera kontsignaturik edo haiekin loturik, sinatutako datuen geroko edozein aldaketa detektatzeko aukera ematen baitu; halaber, sinatzaileari eta hark aipatzen dituen datuei bakarrik dago lotuta, eta sinatzaileak bere kontrolpean izan ditzakeen bitarteko bidez sortua da.

— Metadatuak:

- Dokumentu baten edukiari, egiturari eta sinadurari testuingurua ematen dioten elementuak, eta denboran zehar haren froga-balioari eta fidagarritasunari laguntzen diote, jardueren eta prozeduren ebidentzia elektronikoa gisa.

Jarraian, artxibo elektronikoen funtzionamenduari eragiten dion araudia biltzen da.

40/2015 Legearen 46. artikulua haxe ezartzen du:

1. Administrazio-jarduketan erabilitako dokumentu guztiak bitarteko elektronikoz biltegiatuko dira, ezinezkoa denean salbu.
2. Partikularren eskubide edo interesei eragiten dieten administrazio-egintzak jasotzen dituzten dokumentu elektronikoak euskarri elektronikoa gorde beharko dira, dokumentua sortzeko baliatu zen formatu berean, edota beste edozein formatutan, baldin eta dokumentua erreproduzitzeko beharrezko informazioaren identitatea eta osotasuna bermatzen badu. Beti segurtatu beharko da datuak beste formatu eta euskarri batzuetara eramateko aukera, sarbidea bestelako aplikazioetatik ere bermatzeko.
3. Dokumentuak biltegiatzeko bitarteko edo euskarriek segurtasun-neurriak izan beharko dituzte, Segurtasunaren Eskema Nazionalan aurreikusitakoaren arabera, biltegiatutako dokumentuen osotasuna, autentikotasuna, konfidentzialtasuna, kalitatea, babesa eta kontserbazioa bermatzeko. Bereziki ziurtatuko dute erabiltzaileak identifikatzea eta irispidea kontrolatzea, datuen babeserako legerian aurreikusitako bermeak betetzea eta administrazio publikoek sortutako dokumentu elektronikoak berreskuratzea eta epe luzean kontserbatzea, hala behar denean, erabilitako zerbitzu eta sistemen bizi-zikloari buruzko zehaztapenen arabera.

39/2015 Legearen 17. artikuluan (Dokumentuak artxibatzea) honako hau jasotzen da:

1. Administrazio bakoitzak amaitutako prozedurei dagokien artxibo elektroniko bakar bat eduki beharko du, aplikatzekoa den araudian ezarritako baldintzetan.
2. Dokumentu elektronikoak haien autentikotasuna, osotasuna eta kontserbazioa bermatuko dituen formatu batean kontserbatu behar dira, eta orobat bermatu behar da haiek kontsultatzeko modua izango dela, eman zirenetik igaro den denbora gorabehera. Beti segurtatu beharko da datuak beste formatu eta euskarri batzuetara eramateko aukera, sarbidea bestelako aplikazioetatik ere bermatzeko. Dokumentuak ezabatzeko, baimena beharko da, aplikatzekoa den araudian xedatutakoaren arabera.
3. Dokumentuak biltegiatzeko bitarteko edo euskarriek segurtasun-neurriak izan beharko dituzte, Segurtasunaren Eskema Nazionalan aurreikusitakoaren arabera, biltegiatutako dokumentuen osotasuna, autentikotasuna, konfidentzialtasuna, kalitatea, babesa eta kontserbazioa bermatzeko. Bereziki, erabiltzaileen identifikazioa eta irispide-kontrola segurtatu beharko dute, eta, orobat, datuen babeserako legerian aurreikusitako bermeak betetzen direla.

6. ADMINISTRAZIO-ESPEDIENTEA

Urriaren 1eko 39/2015 Legearen 70. artikulua honela definitzen du administrazio-espeditentea:

1. Administrazio-espeditentea dokumentu eta jarduketan multzo ordenatu bat da, administrazio-ebazpenaren aurrekari eta oinarri izateko balio duena eta hura betearazteko eginbideak ere jasotzen dituena.
2. Espeditenteak formatu elektronikoa izan behar du, eta haren osagai izan behar duten dokumentu, frogak, irizpenak, txostenak, erabakiak, jakinarazpenak eta gainerako eginbideak ordenaturik batuz osatu behar da; halaber, barnean dituen dokumentu guztien aurkibide zenbakitu batekin joan behar du bidaltzen denean. Espeditentean jaso behar da, orobat, hartutako ebazpenaren kopia elektronikoa ziurtatua.
3. Arau baten ondorioz espeditente elektronikoa bat bidali beharra dagoenean, Elkarrengarritasunaren Eskema Nazionalan eta Elkarreragingarritasunari buruzko Arau Teknikoetan aurreikusitakoaren arabera bidaliko da, osorik, folioak zenbakiturik, autentifikaturik eta dituen dokumentu guztien aurkibide orobat autentifikatu batez lagundurik. Aurkibide hori autentifikatzeak bermatzen du sortutako espeditente elektronikoa osotasuna eta aldaezintasuna, sinatzen den unetik aurrera, eta aukera emango du behar den guztietan berreskuratzeko. Onargarria da dokumentu bat bera administrazio-espeditente bat baino gehiagoren parte izatea.
4. Ez da administrazio-espeditentearen parte izango informazio lagungarria edo osagarria, hala nola aplikazioak, fitxategiak eta datu-base informatikoak, oharak, zirriborroak, iritzirik, laburpenak, komunikazioak eta txostenak —izan txostenak barrukoak edo administrazio-organoren edo entitateen artekoak—, eta orobat administrazio publikoek emandako balio-judizioak, non eta ez diren prozedurari amaiera ematen dion administrazio-ebazpena baino lehen eskatutako txostenak, nahitaezkoak zein aukerakoak.